

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟ ΛΗΝΟ Ν. ΡΟΔΟΠΗΣ

Η ανασκαφή που άρχισε φέτος στο Ληνό, εντάσσεται στο πρόγραμμα της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κομοτηνής για την αρχαιολογική έρευνα ορεινών περιοχών της Ροδόπης¹.

Ο Ληνός, 13 χλμ. ΒΔ της Κομοτηνής, είναι ένα από τα χωριά που συναντάει κανείς στους πρόποδες της Ροδόπης, χτισμένα το ένα δίπλα στο άλλο, αν ακολουθήσει τον παλιό δρόμο Κομοτηνής-Ξάνθης μέσω Ιάσμου.

Στα περισσότερα από αυτά τα χωριά έχουν εντοπιστεί θέσεις με αρχαιολογικό ενδιαφέρον και έχουμε επιφανειακά ευρήματα από τα προϊστορικά μέχρι και τα βυζαντινά χρόνια.

Από το Ληνό προέρχεται μία από τις πώρινες σαρκοφάγους, που εκτίθενται στην αυλή του Μουσείου Κομοτηνής μέσα στην οποία είχαν βρεθεί μελαμβαφείς κάρθαραι ελληνιστικών χρόνων.

Αφορμή για τη φετινή ανασκαφή στη θέση Γσούτσκα Τεπέ, όπως ονομάζεται ο λόφος ΒΔ του χωριού, ήταν η καταστροφή που προκλήθηκε σε κτίριο στην κορυφή του λόφου από τις εργασίες αναδάσωσης της περιοχής, που έγιναν χωρίς προηγουμένως να ειδοποιηθεί η υπηρεσία μας.

Η θέση είναι προνομιακή καθώς ελέγχει όλο τον κάμπο της Κομοτηνής, από τον Ίσμαρο στα ανατολικά, μέχρι τη θάλασσα στα νότια, όπου ήταν η αρχαία Στρώμη.

Η ανασκαφή έγινε σε τρεις τομείς. Στην κορυφή του λόφου, όπου υπήρχε ένα αξιόλογο, όπως φαίνεται, κτίριο, χτισμένο με πωρόλιθους, στην ανατολική πλαγιά, όπου αποκαλύφτηκε τμήμα περιβόλου και στη νότια πλαγιά, όπου αποκαλύφθηκαν τμήματα κτισμάτων, που συνεχίζονται προς τα βόρεια και πιθανό να φθάνουν μέχρι την κορυφή του λόφου.

Μεμονωμένα κτίσματα έχουμε και στην ανατολική πλαγιά του λόφου².

Από το κτίριο της κορυφής που ήδη ήταν καταστρεμμένο από την αρχαιότητα, μετά τις πρόσφατες εργασίες του Δασαρχείου, ελάχιστα πράγματα έχουν απομείνει.

Οι περισσότεροι πωρόλιθοι, που είχαν παραμείνει στη θέση τους, ξηλώθηκαν

1. Στην ανασκαφή πήρε μέρος και ο αρχαιολόγος Α. Χαραλάμπους προς τον οποίο εκφράζονται θερμές ευχαριστίες. Επίσης θερμές ευχαριστίες οφείλονται στο φύλακα Αρχ/των κ. Κ. Τογκαλίδη για την πολύτιμη βοήθειά του.

2. Ο εντοπισμός κτισμάτων στις πλαγιές του λόφου οφείλεται στους φύλακες Αρχ/των κ. Κ. Κανέλλη και Β. Κερπετζή.

από τα μηχανήματα και αρκετοί από αυτούς βρίσκονται πεσμένοι στη βόρεια πλαγιά του λόφου. Διασώθηκε κυρίως η ΒΑ γωνία και το ΝΔ τμήμα από τη θεμελίωσή του (Εικ. 1). Το κτίριο είναι θεμελιωμένο πάνω στο φυσικό βράχο με προσανατολισμό από Β προς Ν και με διαστάσεις στο κυρίως τμήμα του 9×6,50 μ. Στη ΝΔ γωνία, τμήμα πλάτους 1,80 μ., συνεχίζει προς τα δυτικά, σωζόμενο σε μήκος 4 μ.

Νότια από το κτίριο και σε χαμηλότερο επίπεδο 0,50 μ., αποκαλύφθηκαν τμήματα δύο τοίχων, που έχουν κατεύθυνση Β-Ν και είναι κτισμένοι με πέτρες χωρίς συνδετικό υλικό.

Τα ευρήματα ήταν λιγοστά. Η κεραμική είναι του 4ου αι. π.Χ., και από τα δύο νομίσματα που βρέθηκαν, το ένα που ταυτίστηκε, είναι ασημένιο νόμισμα Χερσονήσου του 400-350 π.Χ. Βρέθηκαν επίσης μολύβδινα βλήματα σφενδόνης (Εικ. 2), σιδερένια αιχμή δόρατος, δύο χάλκινες αιχμές από βέλη και ένα χάλκινο αγχίστρι.

Το τμήμα του περιβόλου που αποκαλύφθηκε στην ανατολική πλαγιά, διασώζεται σε μήκος 12 μ., έχει κατεύθυνση από ΒΔ-ΝΑ και αποτελείται από δύο τοίχους που εφάπτονται και έχουν συνολικό πλάτος 2,40 μ. (Εικ. 3).

Στη νότια πλαγιά, αποκαλύφθηκαν τμήματα κτισμάτων σε αμφιθεατρική διάταξη.

Στο ψηλότερο σημείο της ανασκαφής, αποκαλύφθηκε ευθύγραμμος τοίχος μήκους 27 μ. με δύο εγκάρσιους τοίχους και μία αψιδωτή κατασκευή (Εικ. 4).

Χαμηλότερα έχουμε δύο καμπύλους τοίχους, ένα ορθογώνιο κτίσμα με δύο χώρους (Εικ. 5) και πιο ανατολικά ένα κτίσμα μ' έναν ορθογώνιο χώρο και κυκλική κατασκευή στην ανατολική πλευρά του.

Τα κτίσματα είναι θεμελιωμένα πάνω και ανάμεσα στους βράχους που έχουν σκαφτεί γιαυτό το σκοπό.

Οι τοίχοι κτισμένοι με πέτρες και χώμα δε σώζονται σε καλή κατάσταση και οι περισσότερες πέτρες έχουν κυλήσει στην πλαγιά του λόφου. Σε όλους τους χώρους βρέθηκαν κεραμίδια στέγης και μεγάλη ποσότητα κεραμικής. Βρέθηκαν επίσης τμήματα από μυλόπετρες και από τα νομίσματα αρκετά είναι Μαρώνειας 4ου-3ου αι. π.Χ. και δύο Αλεξάνδρου Γ'.

Η κεραμική που βρέθηκε εδώ είναι παρόμοια μ' εκείνη του κτιρίου στην κορυφή του λόφου³. Και στις δύο περιπτώσεις έχουμε πολλούς οξυπύθμενους αμφορείς, ενσφράγιστες λαβές θασίτικων αμφορέων, αρκετά μελαμβαφή αγγεία κυρίως κανθάρους και σκυφίδια (Εικ. 6), ενώ στο κτίριο της κορυφής βρέθηκε τμήμα ερυθρόμορφου κρατήρα (Εικ. 7).

Δε μπορούμε να πούμε ακόμα με βεβαιότητα, αν τα κτίσματα της νότια πλαγιάς ανήκουν σε κάποιο οικισμό ή ήταν αποθηκευτικοί ή άλλοι χώροι, που σκοπό είχαν να εξυπηρετήσουν κυρίως τις ανάγκες λειτουργίας του κτιρίου στην κορυφή του λόφου, στην περίπτωση που αυτό ήταν κάποιο ιερό.

3. Η συντήρηση της κεραμικής έγινε από τους κ. Θ. και Φ. Κανέλλη και των μικροαντικειμένων και νομισμάτων από την κ. Ε. Λαϊνίδου.

Είναι αναγκαία η συνέχιση της ανασκαφής για να μπορέσουμε να έχουμε μια πιο συνολική εικόνα για την έκταση και τη λειτουργία των κτισμάτων αυτών, μια και δεν έχουμε άλλα ανασκαφικά δεδομένα για οικισμούς ή κτίσματα της εποχής αυτής σε ορεινές περιοχές της Θράκης.

Κομοτηνή,
Εφορεία Κλασικών Αρχαιοτήτων

Ηλέκτρα Αναγνωστοπούλου-Χατζηπολυχρόνη

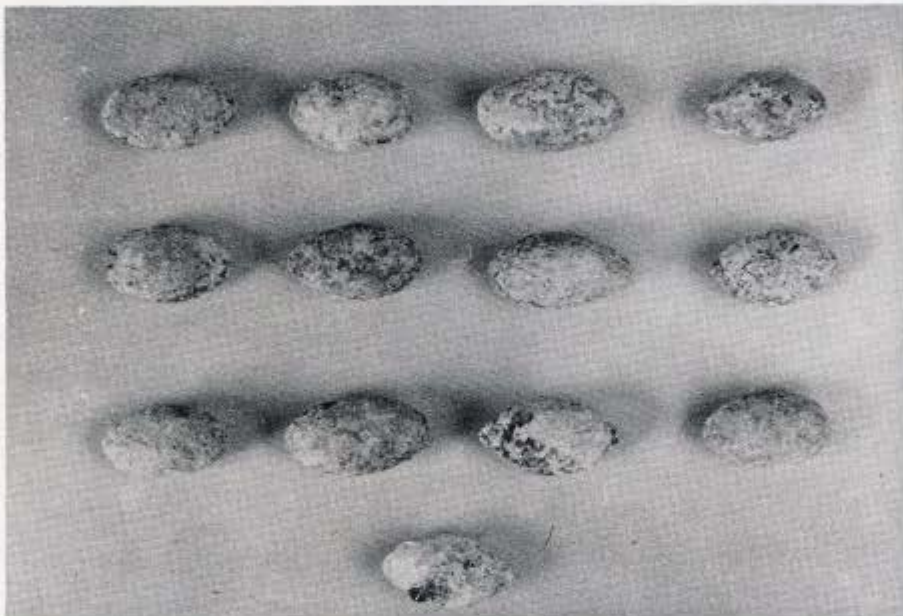
ARCHAEOLOGICAL RESEARCH AT LINOS OF RODOPI DISTRICT

by E. ANAGNOSTOPOULOU

The program of the Ephorate of Antiquities of Komotini this year was the research of mountainous areas of Rodopi; thus the excavation at Linos, 13 km. NW from Komotini started.

Three trial trenches were excavated at Tsoutska Tepe, the mound NW from the village. Parts of the foundation of an important building were discovered at the top of the mound; it was built with poros stones and was totally destroyed, while parts of two walls running N-S were found to the south. Pottery of the 4th century B.C. and a coin of Chersonese dated about 400-350 were found.

Part of a surrounding wall running N-S was excavated at the eastern slope of the mound, while parts of rectangular and apsidal buildings were discovered at the eastern slope. The pottery found here is also dated to the 4th century B.C. and many of the coins are of Maroneia of the 4th-3rd century and two of Alexander.

1. Ληνός Ροδόπης. Το ΝΔ τμήμα του κτιρίου στην κορυφή του λόφου. 2. Μολύβδινα βλήματα σφενδόνης από το κτίριο στην κορυφή του λόφου. 3. Τμήμα περιβόλου στην ανατολική πλαγιά.

4. Κτίσμα στη νότια πλαγιά. 5. Ορθογώνιο κτίσμα στη νότια πλαγιά. 6. Τμήματα αγγείων από τα κτίσματα της νότιας πλαγιάς. 7. Τμήμα ερυθρόμορφου κρατήρα από το κτίριο στην κορυφή του λόφου.